

**Exercitatio Disputatoria ... Continens Selectiores Juris Controversias Ad Ordinem Nonnullorum
Titulorum In Institutionibus Congestas**

VIII. :

Rostochii: Typis Joh. Weppignii, [1711]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1002517583>

Band (Druck) Freier Zugang

RU jurist. Oct.1711

Stein, Matth. /a

EXERCITATIO DISPUTATORIA VIII.
CONTINENS

705
**SELECTIONES
JURIS CONTRO-
VERSAS**

AD ORDINEM NONNULLORUM TITULORUM IN
INSTITUTIONIBUS CONGESTAS,

QVAS

MORE MAJORUM,

SUPREMO NUMINE ADJUVANTE

CONSENSU AMPLISSIMÆ FACULTATIS JURIDICÆ

PRÆSIDE

**DN. MATTHIA
S E R E N /**

J. U. D. EJUSDEMQUE PROFESSORE PUBLICO
IN AUDITORIO MAJORI

DIE OCTOB. MDCCXI.

PUBLICO ERUDITORUM EXAMINI

SUBMITTIT

**JOHANNES CHRISTIANUS
WINTER;**

NEOHUSA-SAXO-LAVENBURGICUS.

ROSTOCHII,

Typis Joh. Wepflingii, SEREN. PRINC. ET ACAD. TYPOGR.

VIRO
NOBILISSIMO, AMPLISSIMO
**DN. JOHANNI REIN-
HOLDO WINTERO,**

NEOHUSIANI DISTRICTUS

IN

DUCATU SAXO - LAUENBURGICO

PRÆFECTO FIDELISSIMO

PARENTI SUO

FILIALI AD CINERES USQUE OBSEQVIO,
NEC NON AMORE VERE DEVENERANDO

CUM

PERENNIS FELICITATIS VOTO

ATQVE

DEVOTA OBSERVANTIÆ ET PIETATIS CON-
TESTATIONE, TENUES HASCE JURIS PRIMITIAS
TANQVAM
INFINITÆ BENEFICIORUM ACCEPTORUM MULTITUDINIS
SYMBOLA

OFFERT CONSECRATQVE

OBSEQVENTISSIMUS FILIUS.

IV.

Ubi vita aliter conservari non potest, furripiendo tantil-
lum, quo famem quis pellat, vel nuditatem corporis tegat,
furtum propriè non committitur, & à pœna quavis talis est
immunis. Const. Crim. Carol. *Art. 166. verb. Ob aber derselbi-
gen Diebe einer Unsträfflich erlassen würde. Can. 8. Diss. 47. ibi:*
Non minus est criminis habenti tollere, quam cum possis & a-
bundes indigentibus denegare, NB. esurientium panis est quem
tu detines, nudorum indumentum est, quod tu recludis, add: *can.*
26. dist. 5. De consecrat. Simon. in Tr. De justit. permiss §. 8. Carpzov. p.
4. C. 37. Def. 9. n. 1. seqq. & pr. Crim. q. 83. n. 56. in fin. Treutl. Vol. 2. Diss.
30. th. 3. lit. H. ibique Hunn. qu. 29. Struv. Sytagm. jur. Civ. Ex-
erc. 48. th. 15. Grot. De jur. Bell. & Pac. lib. 2. c. 2. n. 6. Mejer.
Colleg. Argentor. lib. 47. tit. 2. th. 23. n. 7. Vitam enim redi-
mere qualibet ratione licet l. 1. in fin. ff. de bon. eor. qui ante sen-
rent. sibi mort. consc. & legem necessitas non habet arg. l. 5. §. 12.
13. ff. De oper. Nov. nunc. d. can. 8. Distinct. 47. Carpz. p. 4. C. 37. defn.
9. n. 2. Dissentiunt Ahasv. Fritsch Tr. de Tel. necess. sect. 7. Concl. 1. vers.
hisce obsare. Tabor Racem. Crim. 5. th. 36. Ludwell. ad Wesenb. tit. de
furt. n. 15. Majer. ad §. 1. & 1. Inst. de oblig. quæ ex delict. nasc. O-
fland. ad Grot. p. 974. Qui furtum revera committi asserunt.

V.

Actio Legis Aquiliæ non ex accidenti, prout contendit
Bacchov. *Disput. s. de Action. ad. §. 19. Sed per se & natura sua*
est pœnalis mixta per §. 9. 7. De Leg. Aquil. Hahn. ad Wesenbec.
tit. ff. Ad leg. Aquil. N. 7. fin. Brunnem. Exercit. Instin. 24. ad. d. §.
9. Lindeman. eod. tit. th. 15. Etiam Johann. Sichard. ad Rubr. C.
de Leg. Aquil. n. 13. istam distinctionem inter primum & tertium
caput L. Aquil. ad huc dum observari vult, eamque ab impe-
ritis Leguleis negligi conquiritur, sicque ex primo capite hoc
modo formulam agendi concipiendam tradit: Domine Judex
ago contra Titium, qui servum meum Getam occidit &
mihi damnum intulit, quem potuissim eò annò ven-
dere quinquaginta aureis, quamvis deinde luscus tanti vendi
non potuerit, quare peto Titium condemnari, ut solvat mi-

AD TITU-
LUM III.
DE LEGE
AQUILIA

hi quinquaginta pro Geta: Et si negat, se Getam occidisse, aut mihi damnum intulisse, peto, eum condemnari ad duplum. Huic Sichardo assentitur Hunn. *ad Treutl. Vol. 1. Diss. 19. th. 6. lit. A.* Ast communis DD. Schola tradit, ab ea æstimatione hodiernos recessisse mores & æstimari hodie rem corruptam aut peremtam, non, quanti illa in eo anno secundum *primum caput*, aut in diebus triginta proximis juxta *caput tertium Leg. Aquil.* sed, quanti duntaxat fuerit eo die, quo damnum datum est, sicque hanc actionem esse mere reipersecutoriam, sicque distinctionem prædictam inter caput primum & tertium sublatam esse, Brunnem. *ad L. 27. ff. h. t. Schilt. Exerc. 19. ff. th. 60. Greeneweg. ad §. 9. f. h. t. Gudelin. de jur. Noviss. Lib. 3. c. 13. Vinn. ad d. §. 9. Anton. Matth. ad ff. lib. 47. Tit. 3. cap. 3. n. 4. Struv. in Synt. jur. Civ. Ex. 14. th. 15. vers. ab hac æstimatione: Lauterb. in Colleg. ff. h. t. §. 24. Zobel. part. 4. Differ. 9 & 10. Qvod de jure Saxonico minus dubium habet per ea, quæ tradit Carpzov. part. 4. C. 37. Def. 8. n. 2.*

VI.

Quando liber homo, culpa occisus, non aliquamdiu decubuit, sed statim periit, uxorem & heredes occisi nec directam nec utilem Legis Aquiliæ actionem habere verius judico, cum patrimonium istius ita non diminuatur, prout contingit, quando diu decumbit, & ita impensæ in Curationem fiunt, *L. 3. ff. De Damn. infect. junct. L. 15. §. 1. in fin. l. 16. l. 36. §. 1. ff. Ad L. Aquil. arg. l. 5. §. 5. in fin. ff. de his, qui effuder. Bacchov. ad Treutl. Vol. 1. Diss. 18. th. 10. lit. g. Brunnem. Exercit. Just. 24. ad §. 10. h. t. Lauterbach. In Comp. ff. princ. h. t. Dn. Stryk. In Not. ibid. verb. Abst. Fusè Thomæ. de Nox. Animal. cap. 9. n. 21. seqq. Dissentiunt Besold. in Delib. jur. ad h. t. lib. 9. qu. 2. Vinn. ad princ. f. h. Hopp. ibid. Locamer. qu. 339. Coll. jurid. Arg. h. t. th. 11. n. 5. Bocér. cl. 4. D. 2. th. 36. lit. A. In praxi tamen utilem L. Aquiliæ actionem occisi hæredibus, ad interesse præstandum, competere, tradunt, *Mev. part. 1. Dec. 211. Brunnem. ad l. 15. in fin. ff. h. t. Hopp. ad pr. f. h. In Us. hodiern. Vinn. ad pr. f. h. Jure Saxonico in istiusmodi casu solvuntur agnatis pro masculo 20. thaleri, pro femina**

Q. D. B. V.

I.

Entilatis controversiis circa materiam contractuum, ordo provocat delicta, quorum divisio in publicum & privatum adhuc dum obtinet, *Georg. Schultz. Synops. Inst. ad princ. J. h. tit. lit. a.* quamvis Bachov. ad N 15. *Wesenbec. de furt.* ista delicta hodie confusa existimet, quia per Constitutionem Carolinam in furto poena capitis dictata: Ita enim & propter injuriam criminaliter agi potest §. 10. *J. de injur.* etiam urgentibus circumstantiis ad mortem poena istius recte extenditur. *Carpz. p. 4. C. 43. def. 1. Idem in pr. Crimin. part. 2. quaest. 100. n. 19. seq. Mey. ad j. Lübec. lib. 4. tit. 4. Art. 8. n. 2. seqq.* Pariter circa rapinam poena mortis obtinet. *C. C. C. art. 126* Carpz. *Prax. Crim. quaest. 90. n. 12. & 66.* Inde tamen nequaquam inferendum, ista delicta hodie esse publica, nullibi siquidem lege peculiari aut sanctione Carolina furtum aliaque delicta privata in numerum publicorum judiciorum sunt relata, quae tamen judiciorum publicorum nota & differentia, quae à privatis distinguuntur, perpetua est, ita ut sine ejusmodi lege nullum sit proprie judicium publicum *l. 1. ff. de Publ. judic. l. 3. §. fin. ff. de Praevaricat. Anton. Matthæi. De crimin. tit. de Publ. judic. n. 4. Wissenbach. ad ff. part. 2. D. 29. th. 1.*

II.

Valde disputatur, num suspendii poena ratione furti a Carol. V. in Const. crim. art. 159. 160. 162. dictitata, iusta pronunciari possit? Hancce poenam mortis, licet gravem & abominandam, genusque mortis informe dicat Pontifex Leo in can. 39. *C. 33. q. 3. de poenit. D. st. 3.* iustitiam tamen ejus satis evincunt Gerhard. *Disp. Theol. Tom. 2. fol. 266. Et Tom. 3. Loc. Theol. De Legib. Cere. monial. Tract. 3. c. 4. n. 30. seqq. Zepper. De Legib. Mosaic. c. 10. p. 79. Osiand. ad Exod. c. 22. lit. a. Ungepaur. Exerc. 13. q. 3. Hahn. ad Wesenb. tit. ff. de furtis. N. 15. verb: ad hac poena: Struv. ad ff. Exerc. 48. th. 23. Tabor. *Racem. Crim. Analyt. ad Art. 159. C. C. C. n. 6. Frantz. Vinn. Hopp. in Commem. J. ad §. 5. J. h. t. Vitriar.**

)(2

AD LIBRI
IV. TITULUM I.
DE OBLIGATIONIBUS
QUAE EX
DELICTO
NASCUNTUR.

ad

ad Univ. Jus Civ. tit. de obligat. quæ ex delict. nasc. n. 33. & 34. pag. 698. & 699. Qvis enim unquam de platea in plateam, de domo ad domum absque spoliatione migrare posset, vel noctu securus somnum capere, si tam atrox non adhiberetur pœna, loquente Carpz. pr. Crim. quæst. 77. n. 21. Dissentiunt Bacchov. ad Treutl. V. 2. D. 30. th. 3. lit. G, Anthon. Matth. De Crim. ad lib. 47. ff. tit. 1. c. 2. n. 6. Wissenbach. ad Inst. Disp. 41. th. 10. & ad ff. part. post. Disp. 29. th. 18. Suth. Dissert. 16. aphor. 39. Ames. lib. 5. De Conscient. c. 2. B. Lauterbach. in Disp. de Dol. priv. th. 20.

III.

Non minus controvertitur, num fur suspensus, quando rupto laqueo vivus in terram decedit, iterato sit suspendendus. Negativam sententiam multis rationibus propugnarunt Dn. Coccei. in disput. de proportionē furti ac supendii rupto laqueo: Dn Carpz. Prax. Crim. quæst. 88. n. 32. seqq. Wessenbec. in Paratit. ff. de Pœn. N. 9 Anton. Goinetz. Tom. 3. Variar. Resolut. c. 13. n. 37. Andr. Tiraquell. De Pœn. temper. aut remittend. Casu ultim: Aliiq; passim: Affirmativa tamen sententia constitutioni Crim. Carol: magis conformis mihi videtur, siquidem illa in Art. 162. & 192, & sententia judicis secundum istam publicata, est de *vita* laqueo finienda, daß der Dieb mit dem Strange vom Leben zum Tode gebracht werden soll/ nec obstat huic, quod ista constitutio loquatur de fure, qui nihil dum pœnæ passus, non qui jam semel suspensus fuit: Nam eo ipso, quo dicitur, quod vitam laqueo finire debeat condemnatus, etiam deceditur, si suspensus vivus deciderit, quod in continenti vicissim suspendendus, quia alioquin non vitam finiret laqueo, sicque, quod ex accidenti contigit, non novum potest facere statum causæ, inde etiam, quando quis ad pœnam gladii est condemnatus, & primus ictus fefellit carnificem, ulteriori tamen ictu amputandum est caput. Hancque Sententiam acriter tuentur Hahn. ad Wessenbec. parat. ff. De Pœn. N. 9 Harprecht. ad §. 5. 7. de obligat. quæ ex Del. nasc. Treutl. Vol. 2. Disp. 30. Th. 3. lit. g. ibique Hunn. quæst. 27. Struv. Syntagm. jur. Civ. Ex. 48. Th. 25. n. 13. Jul. Clar. L. 5. Sent. §. fin. qu. 98. n. 9. Henr. Bocer. in Tract. De furt. c. 3. n. 47. Jacob de Bellov. in pr. Crimin. l. 2. c. 14. n. 8.

Ubi

mina 10: Qvod dicitur germanicè wehr Geld / daß man Sich
aller Klage damit erwehren mag. Carpz. pr. Crim. p. 1. qv. 84.
n. 7. & p. 4. C. 11. Def. 1. & 5.

VII.

AD TI-
TUL. IV.
DE INJU-
RIIS.

Quando nomen Autoris famosæ scripturæ appositum, ista
scriptura non est habenda pro famoso libello, utpote cujus re-
qvifitum est, illum occulto nomine fieri *arg. l. un. C. De famos.
libell. ibi: nomen suum profiteatur, it. Ore proprio edicat. Const Crim.
Carol. artic. 110. ibi: Und sich nach Ordnung der Rechte mit sei-
nen rechten Tauff-und Zu-Nahmen nicht unterschreibet.* Martini
*Jurispr. Crimin. Diss. 1. Cap. fin. n. 6. Finckelth. Obs. 39. n. 12. Lauterb.
in Comp. ff. de injur. in fin. ibiq. Dn. Stryk. Verb. Nomen suum. Carpz.
p. 4. C. 44. Def. 3. & 4. Idem in Prax. Crim. qv. 98. n. 38. Brunnem. ad
l. 9. ff. de injur. n. 5. Berger. Resolut. LL. Obst. in Lauterb. Tit. de injur.
qv. 4. Hopp. ad §. 1. J. b. t. Matth. Stephan. ad d. Art. 110. CCC. n. 1.
in fin. Dissentiunt & pro formali requisito pasquilli occultum
nomen non agnoscunt Berlich. *part. 5. Concl. 67. n. 33. Bocer. De
injur. c. 2. n. 8. Wefenb. in parat. ff. cod. tit. N. 19. ibiq. Hahn. Harpr.
ad §. 1. J. cod. Hunn. ad Treutl. Vol. 2. D. 30. th. 5. qv. 40. Heig. p. 2. q. 21.**

VIII.

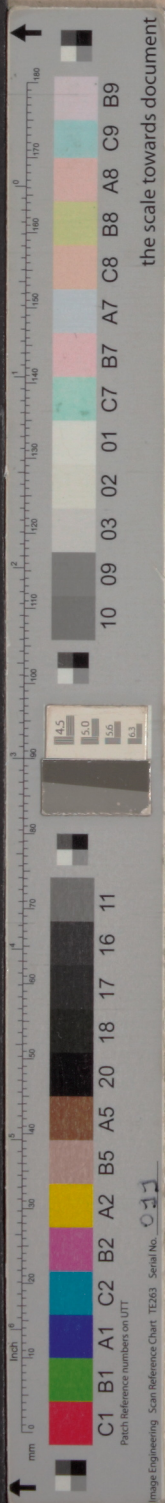
Famosi libelli pœna est *capitalis* ex Constitutione Imperato-
rum Valentiniani & Valentis *per l. un. C. De famos. libell.* De qua
non convenit inter DD. Num ista pœna præcisè de ultimo sup-
plicio, puta gladii pœna, num de fustigatione, aliave mortis ci-
vilis specie accipienda sit? Prius propugnat Farinac. *part. 3. Oper.
Crim. qv. 105. n. 423. Lauterb. in Comp. ff. De injur. in fin. Damhaud.
prax. Crim. c. 125 n. 2. Jul. Clar. Lib. 5. sent. §. ult. q. 68. n. 15. Posterius
urgent Mynsing. Decad. 6. respons. 39. n. 49. Ludov. Gilhauf. in Ar-
bor. Judic. Crim. c. 2. tit. 34. §. 10. n. 7. Aliiq; qvos allegavit Ber-
lich. *part. 5. Concl. 67. n. 3.* quia quotiescunq; in pœnalibus Con-
stitutionibus verba ponuntur ambigua, ea facienda semper in-
terpretatio, per quam pœna mitior sancita esse intelligitur *L. 155.
§. 2. ff. De Reg. Jur. L. 42. ff. de pœn. l. 10. §. 1. in fin. ff. De reb. Dub. Ast,*
cùm istud fallat, qvando subjecta materia aliud suadet, & in præ-
senti casu etiam pro nuda & simplici injuria toties exilii vel fu-
stigationis dictetur pœna, *per L. ult. ff. De injur. per famosum*
autem*

autem libellum alicui atrocissima inferatur injuria, sicq; omnium severissime vindicanda. Wesenbec. *in paratit. ff. De injur. n. 10.* ideo etiam pro ratione delicti in ejusmodi libello objecti major statuenda poena, quapropter vexilla illorum seqvor, qui per poenam capitalem modo ultimum supplicium, quando crimen in libello famoso expressum poenam mortis promeretur, modo autem mitiorem intelligunt poenam, quando ejusmodi delictum grave non est objectum: *per l. 2. l. 28. ff. De poen. L. 2. ff. De public. judic. l. 103. ff. de V. S. Dn. Stryk. ad Lauterb. De injur. in fin. verb. indifferenter: Dn. Menken ad Lauterb. eod. tit. in fin. Hopp. ad §. 1. J. h. t. Carpz. p. 4. C. 44. Defin. 1. & in prax. Crim. qv. 98. n. 5. sqq. Struv. S. I. C. Exerc. 48. th. 70. vers. juxta. constitutionem. Brunn. ad L. un. C. De fam. Libell. n. 2. Berlich. part. 5. Concl. 67. n. 9. sqq. Martin. jurispr. Crim. Diss. 1. cap. 6. n. 6. Mejer. Colleg. Argent. Lib. 47. tit. 10. th. 45. n. 6. sqq. Quæ talionis poena etiam dictatur in C. C. C. art. 110.*

IX.

AD TL
TUL,
V.
DE OBLI-
GATIO-
NIBUS,
QVÆ
QVASI
EX DELI-
CTO NA-
SCUN-
TUR.

Actio de dejecto vel effuso, quæ ex quasi delicto oritur, competit isti, cui ita nocitum, contra inhabitatorem ædium ad vindicandum damnum & quidem in re æstimabili datum, in duplum, §. 1. J. De obligat. qvæ ex quasi delict. l. 1. pr. & §. 4. ff. De H. 15. qui effud. vel dejec. quam poenam dupli in hac actione moribus sublata Greenweg. *ad d. §. 1. 7. Struv. in Syntag. jur. Civ. Exerc. 14. th. 41. In actione furti Berlich. part. 5. Concl. Pract. 43. n. 3. Carpz. pr. Crim. qv. 77. n. 5. Jul. Clar. lib. 5. sentent. §. furtum n. 16. princ. Inq; aliis actionibus, quarum magna copia exhibetur in §. 17. 19 & 23. J. De actionib. Wissenbach ad ff. part. 2. Disp. 29. th. 17. Greenweg. De LL. abrogat. tit. de actionib. Aliiq; contendunt: Ast contrarium verius judicamus, Lex enim semper loqui præsumitur, donec contrarium doceatur l. 27. C. de Testam. & quidem in hac actione de dejecto hodie obtinere poenam dupli testatur Dn. Schwendend. *Summ. Act. forens. Exposit. cap. 3. membr. 42. Sect. 1. ubi formulam libelli exhibet Brunn. ad l. 1. ff. De His, qui effud. vel Dejec. n. 5. De furto diserte tradit Const. Crim. Carol. art. 157. & 158. qvod in primo furto non manifesto duplum restituendum, add. Brunnem. ad l. 5. ff. Com. modat. n. 17. In actione servi corrupti dictam esse poenam dupli ab Ampl. Facult. Jurid. Francof. monet Dn. Hopp. in Exam. Inst. qv. 110. De action. & in Comment. ad §. 23. J. eod. ubi & in reliquis actionibus poenam dupli adhuc usu servari satis evincit**

dicatur germanicè wehr Geld / daß man Sich
t erwehren mag. Carpz. pr. Crim. p. 1. qv. 84.
Def. 1. & 5.

VII.

nen Autoris famosæ scripturæ appositum, ista
habenda pro famoso libello, utpote cujus re-
am occulto nomine fieri arg. l. un. C. De famos.
uum profiteatur, it. Ore proprio edicat. Const Crim.
vi: Und sich nach Ordnung der Rechte mit sel-
f-und Zu-Nahmen nicht unterschreibet. Martini
diff. 1. Cap. fin. n. 6. Finckelth. Obs. 39. n. 12. Lauterb.
ur. in fin. ibiq; Dn. Stryk. Verb. Nomen suum. Carpz.
4. Idem in Prax. Crim. qv. 98. n. 38. Brunnem. ad
Berger. Resolut. LL. Obst. in Lauterb. Tit. de injur.
1. f. h. t. Matth. Stephan. ad d. Art. no. CCC. n. 1.
t & pro formali requisito pasquilli occultum
oscunt Berlich. part. 5. Concl. 67. n. 33. Bocer. De
senb. in parat. ff. eod. tit. N. 19. ibiq; Hahn. Harpr.
n. ad Treutl. Vol. 2. D. 30. th. 5. qv. 40. Heig. p. 2. q. 21.

VIII.

pœna est capitalis ex Constitutione Imperato-
ri & Valentis per l. un. C. De famos. libell. De qua
ter DD. Num ista pœna præcisè de ultimo sup-
i pœna, num de fustigatione, aliave mortis ci-
ienda sit? Prius propugnat Farinac. part. 3. Oper.
Lauterb. in Comp. ff. De injur. in fin. Damhaud.
2. Jul. Clar. Lib. 5. sent. §. ult. q. 68. n. 15. Posterius
Decad. 6. respons. 39. n. 49. Ludov. Gilhauf. in Arg.
2. tit. 34. §. 10. n. 7. Aliq; quos allegavit Ber-
67. n. 3. quia quotiescunq; in pœnalibus Con-
ba ponuntur ambigua, ea facienda semper in
uam pœna mitior sancita esse intelligitur L. 155.
42. ff. de pœn. l. 10. §. 1. in fin. ff. De reb. Dub. Ast,
quando subjecta materia aliud suadet, & in præ-
pro nuda & simplici injuria toties exilii vel fu-
ur pœna, per L. ult. ff. De injur. per famosum
autem

AD TI-
TUL. IV.
DE INJUL-
RIIS.